

**Generalitat
de Catalunya**

Procés de participació per a l'elaboració del Pla Integrat d'Energia i Clima de Catalunya amb horitzó a 2030 (PINECCAT30)

**Informe de resultats de la sessió amb
món empresarial**

Barcelona, 2 de desembre de 2024

participa.gencat.cat

Unitat impulsora del procés participatiu:

Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) i l'Institut Català d'Energia (ICAEN)

Unitat que acompanya:

Direcció General de Participació Ciutadana i Gabinet Tècnic Departament de Territori, Habitatge i Transició Ecològica

Empresa dinamitzadora i que redacta l'informe:

Indic, Iniciatives i dinàmiques comunitàries S.L.

Contingut

1. Introducció	4
1.1. Antecedents i context.....	4
1.2 Objectius del procés participatiu.....	5
1.3 Eixos del procés participatiu	5
2. Assistència i participació.....	6
2.1 Perfil dels participants	6
2.2 Llistat d'entitats participants	9
3. Recull d'aportacions.....	11
3.1 Eix de debat: foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.....	11
3.2 Eix de debat: descarbonització de l'economia	22
3.3 Eix de debat: impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica	30
3.4 Eix de debat: l'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica	35
Annex. Resultats de l'avaluació de la sessió	43

1. Introducció

La Generalitat de Catalunya, a través de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) i l'Institut Català d'Energia (ICAEN), està redactant el Pla Integrat d'Energia i Clima de Catalunya amb horitzó a 2030 (PINECCAT30).

El PINECCAT30 és un pla estratègic que inclou diverses mesures i accions amb l'objectiu d'avançar cap a la neutralitat climàtica i establir les fites de la transició energètica per a l'any 2030 a Catalunya.

Per garantir que aquest Pla sigui transversal i consensuat s'ha obert un procés de participació per incorporar la veu de la societat civil, empreses, associacions i altres actors del sector de l'energia i el medi ambient.

1.1. Antecedents i context

D'acord amb el darrer informe publicat pel Grup Intergovernamental d'Experts en Canvi Climàtic (IPCC, per les sigles en anglès), és indiscutible que les activitats humanes estan causant el canvi climàtic, generant esdeveniments climàtics extrems, incloent-hi onades de calor, pluges torrencials, i sequeres, de manera més freqüent i severa. El canvi climàtic i els impactes que en deriven són el repte de caràcter global més important que les societats humanes han afrontat mai. Encarar aquest repte exigeix una transformació profunda dels actuals models energètics i productius i un compromís mundial al més alt nivell.

A nivell internacional, l'any 2015 es va signar l'Acord de París, un acord històric en el qual totes les potències mundials es van posar d'acord a afrontar el canvi climàtic conjuntament. No fixa un objectiu global de reducció d'emissions, sinó que deixa que cada país signant estableixi el seu propi full de ruta. En el cas de la Unió Europea, aquest full de ruta és l'anomenat Pacte Verd Europeu, el qual integra un paquet d'iniciatives polítiques que tenen per objectiu encaminar la Unió Europea cap a una transició ecològica que permeti assolir la neutralitat climàtica el 2050 i, com a pas intermedi, té fixats uns objectius en matèria de clima i energia per al 2030.

L'1 d'agost de 2017, el Parlament de Catalunya va aprovar la Llei 16/2017, del canvi climàtic, que adopta les bases derivades de la legislació comunitària europea i configura els elements essencials per desenvolupar les accions per fer front al canvi climàtic a Catalunya. D'acord amb aquesta llei, Catalunya ha d'establir uns objectius de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (en endavant, GEH) per als períodes de compliment que estableixin la Unió Europea.

En relació, el Govern ha d'aprovar el Marc estratègic de referència de mitigació, que ha de ser l'instrument que reculli els objectius d'emissions de GEH i una proposta de les mesures necessàries per a assolir-los de manera planificada, establint indicadors quantitius anuals de l'impacte de les accions. A més, el juny de 2023 el Govern va aprovar la Prospectiva Energètica de Catalunya 2050 (PROENCAT 2050), que fixa les visions de futur del sistema energètic de Catalunya a llarg termini, amb l'objectiu de facilitar la presa de decisions en matèria de política energètica a mitjà i llarg termini.

1.2 Objectius del procés participatiu

Amb l'objectiu d'aconseguir un pla de més qualitat, teixir noves relacions i millorar la governança amb els agents afectats per la política pública es vol dur a terme un procés participatiu entre els afectats per les accions contemplades en el futur PINECCAT30 amb els objectius generals següents:

- Obrir un procés de diàleg i concertació amb la societat catalana i els actors implicats en el marc del Pla Integrat d'energia i Clima de Catalunya amb horitzó 2030.
- Informar els ciutadans i els diversos actors econòmics i sectorials sobre els objectius climàtics i energètics de Catalunya per a 2030 i les estratègies i accions que es plantegen per a assolir aquests objectius.
- Implicar al màxim possible la ciutadania i els diversos actors econòmics i sectorials en el procés d'elaboració del PINECCAT30.

Els objectius específics següents:

- Proposar i debatre les mesures, accions i estratègies recollides en la proposta d'avanç del PINECCAT30 per tal d'assolir els objectius climàtics i energètics a 2030.
- Recollir propostes de mesures que enriqueixin el Pla Integrat d'Energia i Clima de Catalunya amb horitzó a 2030 (PINECCAT30).

1.3 Eixos del procés participatiu

Aquest procés participatiu de l'elaboració del PINECCAT30 se centra en debatre i recollir aportacions en 4 eixos fonamentals en què s'estructura el PINECCAT30:

1. Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.
2. Descarbonització de l'economia.
3. Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.
4. L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

2. Assistència i participació

2.1 Perfil dels participants

El passat dia 2 de desembre va tenir lloc en format en línia una sessió deliberativa amb el **món empresarial**. Van participar 26 persones.

Taula 0.1. Distribució de les persones participants per gènere

	Homes	Dones	Total
Nombre de persones participants	17	9	26
%	65,38%	34,61%	100%

Taula 0.2. Distribució de les persones participants per eixos de debat

Eixos del debat	Nombre de persones participants (persones)	% participants
EIX 1: Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables	11	42,30%
EIX 2: Descarbonització de l'economia	6	23,07%
EIX 3: Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica EIX 4: L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica	9	34,61%
Total	26	100%

2.2 Llistat d'entitats participants

A continuació es presenta el llistat d'organitzacions participants en la sessió de participació del dia 2 de desembre de 2024 dirigida al món empresarial:

Taula 0.3. Llistat d'organitzacions participants

Ens	Nombre participants (persones)
Estabanell	1
Emelcat ssc	1
UNEFCAT	1
DAC ENVIRO S.L.	1
FEGICAT Federació de Gremis d'instal·ladors de Catalunya	2
Clúster de l'energia eficient de Catalunya	1
Eoliccat	1
Consell de Cambres	1
ATM Tarragona	1
BluePROM	1
TERSA	1
Green Building Council España	1
Ciment Català	1
Federació Catalana de Càmpings	1
Aspapel	1
Naturgy	2
SOLARTYS clúster de l'energia solar	1
Gremi Fusta i Moble	1
Cales de Llierca S.A.	1
DARPA Oficina del Regant	1
ERF Wattega	1
ASME	1
Gremi de Recuperació de Catalunya	1
Endesa	1

Total ens: 20

Total persones: 26

3. Recull d'aportacions

3.1 Eix de debat: foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables

El PINECCAT30 preveu un consum d'energia final a Catalunya de 13.837,9 ktep l'any 2030, reduint el consum energètic en un 6,4% respecte de l'any 2022 (darrer any amb dades de consum real) i un 11,7% respecte de l'any 2019 (darrer any sense l'efecte de la crisi sanitària originada per la COVID-19). Aquesta reducció equival a un 0,8% anual en el període 2022-2030. Tenint present l'increment del PIB de l'economia catalana un 1,1% anual de mitjana fins l'any 2030, segons aquesta previsió, la intensitat energètica final millorarà en un 14,3% en aquest període 2022-2030, equivalent a un 1,9% anual.

D'altra banda el PINECCAT30 preveu que la producció d'energia elèctrica a Catalunya l'any 2030 augmenti fins a 62.096,4 GWh (un 40,3% més que l'any 2022). Malgrat l'important nivell d'estalvi i eficiència energètica que incorpora aquest escenari, la major demanda elèctrica com a conseqüència de l'electrificació del consum final justifica la necessitat de produir més energia elèctrica a Catalunya. En l'any 2030 es preveu que el 56,5% de la producció elèctrica de Catalunya sigui d'origen renovable amb la implantació d'un volum important d'instal·lacions renovables.

Proposta 1

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

A l'hora de planificar el PINECCAT30 tenir molt present quines són les competències de la Generalitat.

Descripció

Cal tenir present que la Generalitat de Catalunya té unes competències molt limitades en matèria d'energia i per tant cal valorar fins a on pot legislar la Generalitat, i allà on tingui marge posar l'accent del pla. Amb el Decret de Sequera els municipis han hagut de complir i podria ser un bon referent, tot i que la xarxa de distribució d'aigua i d'energia són molt diferents.

Proposta 2

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

El PINECCAT30 hauria de tenir objectius anuals amb previsió de mecanismes d'ajust i plans de contingència.

Descripció

El fet de planificar el PINECCAT30 pensant en l'any 2030 pot fer que fins que no s'arribi a la fita temporal no prenguem consciència si assolim l'objectiu o no i per tant arribar tard als ajustos necessaris. Per això es proposa que el PINECCAT 30 tingui els objectius amb una temporalització anual per així poder detectar quin objectiu serà difícil assolir i poder adoptar mesures de correcció abans d'arribar a l'any 2030.

Proposta 3

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

És fonamental disposar de dades fiables i clares.

Descripció

Actualment hi ha divergència entre les dades que es disposa de generació d'energia renovable, sembla que en alguns llocs actualment disposem de 2,7 GW front els 7,2 GW de parcs en tramitació d'energia eòlica i fotovoltaica. Per ser transparents i poder treballar amb dades reals és necessari treballar de forma oberta amb les xifres, i ser clars en si són projectes tramitats, aprovats, o executats, perquè s'iniciïn molts projectes que no s'arriben a executar. Per exemple, actualment no s'arriba a l'11% de projectes iniciats en tramitació efectiva, cal tenir present les dades dels projectes "vius", no els que ja estan rebutjats.

Proposta 4

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar l'energia eòlica i fotovoltaica perquè són les més madures.

Descripció

L'energia eòlica i fotovoltaica són les dues fonts d'energia renovables més madures i les que té sentit impulsar a curt termini. Hi ha molts projectes en tramitació i madurs que ens està costant molt desplegar per les barreres administratives que s'està posant des de la mateixa administració per temes de medi ambient, urbanisme, paisatge, etc. Cal accelerar molt perquè actualment estem al 15% de generació d'energia renovable i haurem d'estar al 50%. Sorpren que la proposta sigui estar el 2030 en el 56% de la producció quan la normativa el que estableix és estar al 50% de la demanda. A dia d'avui no hi ha gaire diferència, el tema és que passarà quan es tanquin les nuclears. Aleshores es passarà directament al 80% de producció, però això serà fictici, ens hauríem de fixar amb el % sobre la demanda, no sobre la producció, perquè si no podria ser que al 2030 l'energia vindrà de fora i el percentatge serà enganyós.

Proposta 5

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Millorar la connexió de l'energia eòlica i la fotovoltaica a la xarxa de distribució.

Descripció

És fonamental invertir en la xarxa de distribució i en facilitar la connexió de l'energia generada a través de l'eòlica i la fotovoltaica a la xarxa de distribució. Per això cal reservar una part de la xarxa a l'absorció d'aquestes energies allà on es pugui generar.

Proposta 6

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Millorar la xarxa de distribució d'energia.

Descripció

La xarxa de distribució d'energia actualment ja està saturada i hi ha molta especulació. És important invertir en xarxa de distribució perquè pugui acceptar molta energia a nivell petit. Actualment hi ha nusos de transport que estan ocupats i depenen de l'Estat i només es poden desenvolupar mitjançant un concurs, i això provoca que el seu ús queda molt acotat a certs actors molt concrets. Cal potenciar que puguin participar els actors locals del territori per potenciar la seva distribució.

Proposta 7

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Vincular la producció amb el consum d'energia tenint present els avantatges que ofereix cada territori.

Descripció

Prioritzar que l'energia es generi a prop d'on es consumeix, potenciant l'autoconsum i tenint present que cada territori té unes característiques que condicionen quin tipus d'energia es pot desenvolupar millor: eòlica, fotovoltaica, etc. I tenint present que no a tot arreu és eficient potenciar totes les tipologies d'energies renovables. Cal analitzar quins avantatges pot oferir cada territori a l'hora de generar energia. És difícil l'encaix entre territoris per a que tots tinguin accés a l'energia de fonts renovables. Cal promoure la implicació del territori. El recurs està allà on és, no es pot produir electricitat amb eòlica o fotovoltaica a tot arreu, cal plantejar els avantatges que pot tenir cada territori per fer-ho. Cal facilitar que es pugui compartir l'energia generada i augmentar el radi actual de 500 metres d'instal·lacions sobre terreny. Si la gent percep que les instal·lacions els afavoreix la percebran millor.

Proposta 8

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Oferir compensacions als territoris que produeixen energies renovables.

Descripció

Oferir incentius als territoris que desenvolupen projectes d'energies renovables, per exemple, disposant d'un preu de l'energia més econòmic, amb mesures compensatòries entre territoris.

Proposta 9

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Associar la generació d'energia amb l'emmagatzematge.

Descripció

Cal associar la generació d'energia a l'emmagatzematge. Potenciar l'emmagatzematge d'energia i que hi puguin participar les comunitats energètiques.

Proposta 10

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Desenvolupar altres energies renovables, més enllà de l'eòlica i la fotovoltaica, com la biomassa, el biogàs o la geotèrmia.

Descripció

Cal seguir treballant en el desenvolupament de noves fonts d'energia renovables, i facilitar les xarxes de generació, per exemple, per aprofitar més la geotèrmia. Potenciar les xarxes de calor que permeten distribuir la geotèrmia com si fossin comunitats energètiques. Si fem una xarxa de gas que no sigui només perquè ho pugui aprofitar una sola empresa sinó que es pugui aprofitar molt més. Cal anar estenent les diferents potencialitats de les energies renovables tenint present que el canal de distribució és clau per a la seva extensió. Cal tenir present que la manera més ràpida d'assolir els objectius és l'electrificació dels usos, però no tot es pot electrificar, com per exemple, el polígon industrial de Tarragona.

Proposta 11

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Aprofitar el biogàs del sector ramader.

Descripció

Es podria treure biogàs del sector ramader. Catalunya genera molt purins, i amb aquest es pot obtenir biogàs, però per això cal desenvolupar unes infraestructures que actualment no semblen viables. Cal enfortir l'estructura de gas.

Proposta 12

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar xarxes locals de districte.

Descripció

Potenciar xarxes locals de calor o fred alimentades per biogàs, biomassa o geotèrmia. Ara s'estan posant bombes de calor.

Proposta 13

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar i facilitar l'autoconsum energètic, després els parcs distribuïts i després els parcs més grans.

Descripció

Prioritzar l'autoconsum col·lectiu i individual d'energia, que actualment encara té moltes traves burocràtiques i barreres. Ja hi ha una tecnologia que es pot potenciar molt més, ja que actualment només aprofitem un 2,5% de les teulades de Catalunya. El criteri clau és la proximitat entre el consum i la producció de l'energia, primer cal potenciar l'autoconsum, després els parcs distribuïts i finalment els parcs més grans.

Proposta 14

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Tenir criteris adaptats i proporcionals a les grandàries dels parcs generadors d'energia renovable.

Descripció

No té sentit que els criteris per fer petites plantes d'energia fotovoltaica o eòlica siguin pràcticament igual amb grandàries molt diferents, caldria tenir un criteri de proporcionalitat en funció de la mida.

Proposta 15

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Promoure les comunitats energètiques.

Descripció

Promoure i donar a conèixer les comunitats ciutadanes d'energia que treballen en els mercats i fan més eficient el sistema. Per potenciar les comunitats energètiques és important reservar una part de la xarxa de distribució perquè es puguin desenvolupar. De fet, és podria aprofitar la xarxa de gas per distribuir energia de manera que no només se la quedés el generador i es pogués fer a través de comunitats energètiques.

Proposta 16

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Promoure i reconèixer les comunitats ciutadanes d'energia.

Descripció

Potenciar el paper de la ciutadania que intervé directament en el mercat de l'energia, perquè això fa molt més eficient el sistema.

Proposta 17

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Treballar l'opinió pública i conscienciar la ciutadania de la importància de que siguin els productors i gestors de la seva energia.

Descripció

Cal realitzar moltes accions de conscienciació a la ciutadania perquè siguin conscients de la importància que té que siguin productors i gestors de la seva pròpia energia. I combatre el discurs que s'està generant entre l'opinió pública contrari a les energies renovables. Cal articular un discurs potent que permeti donar resposta a discursos poc fonamentats però amb gran altaveu mediàtic.

Proposta 18

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Agilitzar la burocràcia en els projectes vinculats a les energies renovables.

Descripció

Actualment molts projectes d'energies renovables estan aturats per la gestió administrativa dels mateixos. El circuit dels projectes a través dels diferents departaments de la Generalitat i dels ens locals: medi ambient, urbanisme, etc. dificulten el seu desenvolupament. A més, hi ha una incoherència entre els curts terminis que es donen (es dona una finestra de 6 mesos per coses que històricament s'ha trigat 2 anys) per les autoritzacions d'explotació dels projectes (cal marcar un semestre i s'ha d'iniciar i acabar en aquests 6 mesos) i la lentitud dels tràmits interns de la pròpia administració, per exemple per fer una planta fotovoltaica.

Proposta 19

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Treballar amb l'hidrogen verd com una alternativa futura.

Descripció

La tecnologia vinculada a l'hidrogen verd no està prou desenvolupada actualment com perquè es pugui implementar abans del 2030 d'una manera eficient, per tant, a curt termini no és una bona opció, però cal fer un esforç per madurar-la perquè no tots els consums energètics de combustibles fòssils són electrificables, i l'hidrogen verd pot tenir el seu paper en alguns àmbits concrets. Cal apostar-hi però sense ser la prioritària. Cal ser més competitiu en la seva fabricació. La Generalitat va fer un esforç per a promocionar projectes d'hidrogen verd però no s'han desenvolupat i molts estan aturats. Segurament ara mateix el preu no és competitiu i si no s'investiga no es reduiran els costos.

Proposta 20

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Buscar alternatives energètiques pels usos no electrificables.

Descripció

No tots els usos energètics es poden electrificar, per tant, cal explorar aquelles tecnologies que poden tenir un desenvolupament futur en usos no electrificables. Tant l'hidrogen verd com el biogàs poden ajudar, es pot importar amoníac per generar hidrogen verd sempre que l'amoníac sigui també renovable. Però a curt termini el més ràpid és electrificar tot els usos que sigui possible. Alguns usos industrials no es poden electrificar i s'ha d'evitar córrer el risc de desindustrialitzar.

Proposta 21

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Aprofitar les xarxes de gas per distribuir l'hidrogen verd barrejat.

Descripció

Actualment ja disposem d'unes xarxes de gas desenvolupades i es poden aprofitar aquestes per transportar l'hidrogen verd i compartir la xarxa. Es pot transportar fent biogàs però caldria adaptar la xarxa. Però les empreses que gestionen el gas no volen cedir la seva xarxa mentre no tinguin capacitat per a desenvolupar l'hidrogen verd.

Proposta 22

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar el transport públic.

Descripció

Actualment el transport públic té un ús molt desigual en funció de cada zona territorial depenent de la seva eficiència i infraestructura. Mentre que a l'Àrea Metropolitana de Barcelona hi ha una mobilitat urbana relativament bona i un percentatge d'ús força elevat, en altres zones, com per exemple a l'àrea de Tarragona que és de les millors zones de transport fora de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, el transport públic només arriba al 5% del total de desplaçaments. En molts territoris el transport públic tradicional no és competitiu a nivell de freqüències de pas i temps de trajecte i això no convida a usar-lo, i el fa poc viable. Cal introduir mesures alternatives com el transport a demanda, la mobilitat compartida, etc. que facin més atractiu el transport públic. La Generalitat ha impulsat el Click.cat i ha donat bons resultats a l'Alta Segarra o a la Garrotxa. Cal seguir apostant per aquests sistemes flexibles amb solucions útils i senzill d'utilitzar. La gratuïtat del transport públic durant un període de temps li ha donat un altre impuls. Però encara hi ha més coses per facilitar l'ús del transport públic a la ciutadania: disposar de bitllets únics (fins i tot s'està plantejant un bitllet únic a nivell europeu), millorar la informació dels horaris de pas (la Generalitat disposa de la plataforma Mou-te però molt poca gent la coneix perquè la gent va directament al Google Maps) cal disposar sistemes que els conegui tothom i que sigui fàcil d'utilitzar, adaptar els horaris a la demanda, etc.

Proposta 23

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Millorar l'eficiència energètica del transport públic a partir de les noves concessions.

Descripció

Tenir en compte el criteri de l'eficiència energètica i la descarbonització a l'hora de renovar les concessions de les empreses de transport públic, i no subvencionar en funció de la mida dels

vehicles i el volum potencial de passatgers, que a la pràctica provoca vehicles sobredimensionats a les necessitats de les persones usuàries.

Proposta 24

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Promoure els intercanviadors modals locals per fer més eficient la mobilitat.

Descripció

Cal promoure els intercanviadors modals locals perquè els eixos ferroviaris exerceixin de pol d'atracció de zones més amplies. Facilitar el transport intercomarcal amb carregadors de vehicles i facilitat d'aparcament pròxim a les estacions, amb instal·lacions de recàrrega de vehicles elèctrics

Proposta 25

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Fomentar l'ús de les bicicletes elèctriques.

Descripció

Fomentar l'ús de les bicicletes elèctriques en totes les franges d'edat de la població perquè allà on s'han potenciat s'ha demostrat que és una molt bona alternativa en els desplaçaments curts.

Proposta 26

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Potenciar l'ús de cotxes compartits i equiparar-los al transport públic.

Descripció

Cal buscar alternatives creatives al transport públic, i el vehicle compartit pot ser una d'elles. Ja s'han implementat experiències interessants en aquest sentit en zones rurals on hi ha molta tendència a l'ús de transport privat, com és a la Vall de Cardós, al Pallars, una iniciativa de de Som Mobilitat de posar un vehicle compartit elèctric. Cal buscar sistemes que siguin atractius per a les persones usuàries. Això implica que siguin flexibles, còmodes, eficients, etc. En aquesta línia caldria incentivar el vehicle compartit i equiparar el cotxe compartit al transport públic, oferint avantatges tributaris o d'aparcament per aquest tipus d'usos. Cal buscar fórmules alternatives al transport públic que genera desplaçaments de vehicles pràcticament buits, això és molt poc sostenible.

Proposta 27

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Promoure el transport de mercaderies sostenible.

Descripció

Per promoure el transport de mercaderies ferroviari és clau promoure l'eix Mediterrani ferroviari. Actualment amb la distribució de mercaderies mitjançant la xarxa ferroviària cap a Europa tenim un coll d'ampolla amb França que no ens accepta més trens. Però també es poden prendre mesures per a millorar la convivència entre el transport de mercaderies i el transport de passatgers en la xarxa ferroviària catalana. També és important el desplegament d'estacions multimodals que permetin l'eficient traspàs de mercaderies de trens a camions. I potenciar que les empreses coneguin aquestes alternatives i les trobin atractives i rendibles.

Proposta 28

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Millorar el sistema d'ajuts a l'adquisició de vehicles elèctrics.

Descripció

Millorar els ajuts a l'adquisició dels vehicles elèctrics perquè el sistema actual de subvencions és farragós per a la ciutadania. La ciutadania triga temps en cobrar les subvencions, el sistema afavoreix les rendes altes i, a més, comporta molta feina per a l'administració. Es podria aprendre del sistema de Portugal o de França que és molt més àgil i s'ha demostrat que és efectiu. A Portugal es realitza un descompte directe a la compra del vehicle per part del concessionari. A França la subvenció es realitza mitjançant un rènting econòmic mensual de 150 € per vehicle elèctric per a persones treballadors amb determinades condicions i que treballen a una distància determinada de la feina, i ha tingut molt d'èxit, perquè hi va haver 80.000 persones inscrites, tot i que es van posar a disposició uns 20.000 vehicles. A més, si els vehicles són fabricats a Europa n'augmenta l'eficiència.

Proposta 29

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Millorar la normativa de les instal·lacions de recàrrega dels vehicles elèctrics.

Descripció

Cal impulsar la infraestructures de recàrrega i facilitar la implementació d'instal·lacions. Per assolir aquest objectiu el primer pas és millorar la normativa actual de les instal·lacions de recàrrega que actualment són un descontrol. Europa ja està treballant en l'estandardització de les instal·lacions de recàrrega de vehicles, i a Barcelona ja s'està treballant des de Bombers de Barcelona per temes de seguretat i la Generalitat també hi està treballant. Mirar aquestes

instal·lacions només des de la perspectiva de seguretat pot representar un fre al desenvolupament tot i que la seguretat és un tema clau.

Proposta 30

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Garantir que la instal·lació d'infraestructures de recàrrega de vehicles elèctrics la realitzen professionals acreditats i que estan en bones condicions.

Descripció

Cal implementar un sistema que assegurí que les instal·lacions de les infraestructures de recàrrega estan executades per professionals qualificats i que funcionen correctament.

Proposta 31

Eix / Proposta

Foment de l'eficiència energètica i el desenvolupament de les energies renovables.

Títol

Impulsar el desplegament de les infraestructures de recàrrega agilitzant la seva tramitació.

Descripció

Impulsar el desplegament de les infraestructures de recàrrega agilitzant-ne la tramitació, no pot ser que es trigui 2 anys.

3.2 Eix de debat: descarbonització de l'economia

Al voltant del 70% de les emissions de GEH de Catalunya provenen de fonts energètiques, és a dir, que són emissions que es deuen per la crema de combustibles fòssils i l'extracció d'aquests combustibles. El 30% de les emissions restants són emissions no energètiques, és a dir, emissions de GEH que emanen dels processos industrials (no emissions directes de combustió), emissions procedents de totes les activitats directament o indirectament relacionades amb l'agricultura i la ramaderia com la fermentació entèrica, la digestió anaeròbia o el cultiu en sols agrícoles, i també emissions de GEH que emanen dels processos de tractament i eliminació de residus sòlids i del tractament d'aigües residuals.

És important invertir els esforços necessaris per a reduir aquestes emissions que, en la seva major part, són emissions difuses més difícil de controlar (al no ser emeses per focus puntuals) i perquè són pròpies de processos de descarbonatció o generació de metà que també dificulta la seva eliminació.

Proposta 1

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Poc marge de maniobra en la reducció d'emissions en alguns sectors.

Descripció

Hi ha alguns sectors d'activitat com ara en l'àmbit de la gestió de residus on hi ha incineració que no tenen marge per a la reducció d'emissions. D'una banda estan valoritzant energèticament uns residus i estan produint energia però per una altra banda estan cremant residus i emetent una gran quantitat de CO₂, una part de la qual és fòssil. Per aquest motiu probablement l'any 2028 entraran en el comerç de drets d'emissions. En aquest sentit no tenen marge per reduir emissions perquè cremen residus, però per contra eviten que aquests residus es cremin de manera incontrolada en forma de metà o vagin a un abocador. Una possibilitat per abordar aquest tipus de situacions és incorporar el concepte de *taxonomia europea on es fa una contribució substancial a un objectiu ambiental i no dany significatiu*. D'aquesta manera es pot controlar el traspàs de càrregues i impactes ambientals (no dany significatiu cap a altres aspectes ambientals). Es tracta de fer un balanç entre diferents aspectes encara que no siguin estrictament d'energia i tenir una mirada més global més enllà de les emissions. En aquests moments no totes les empreses estan obligades a tenir aquesta taxonomia però al 2026 sí que ho estaran.

Proposta 2

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Facilitar subvencions i ajuts als sectors de manera més eficient.

Descripció

Existeix una dificultat entre la gestió del residu que recau en l'agricultura, el sector energètic que l'utilitza i la possibilitat de valoritzar un possible digestat o fertilitzant. Aquesta transversalitat que implica a diferents sectors dificulta molt poder establir una economia circular. Per això quan es donen subvencions que afecten a la part energètica, la situació real és que no sempre és fàcil computar-ho bé, ja que un biometà subvencionat després és molt difícil de valoritzar en un sector que tingui obligacions o que les hagi de tenir en breu com per exemple el transport. Per aquest motiu es proposa que en aquest tipus d'activitats que impliquen diferents sectors i que resulta molt complicat valoritzar, es destinin els ajuts i subvencions als sectors que tenen més dificultat. Per exemple, en la gestió del residu la principal dificultat la té el sector primari, agrícola i ramader, per poder gestionar la logística del residu i transportar-lo fins a una planta de biogàs o biometà per una valorització posterior. És en aquest àmbit doncs on cal centrar els ajuts per promoure i fomentar que aquest residus arribin a les plantes de tractament. Però, a més a més, es pot fer una valorització de la jerarquia en la línia del residu i valorar també la possibilitat de portar el residu restant un cop ha passat per la planta de biometà o biogàs a una planta de compostatge. És a dir, cal incorporar totes les possibilitats de valorització en la cadena de valor.

A més a més, de tot el residu que entra en una planta de biogàs o biometà, el 90% del que entra surt en forma de digestat. És a dir, per molt que valoritzem energèticament continua quedant una gran quantitat de residu a la sortida de la planta. Per això també seria necessari facilitar ajuts o subvencions a millorar aquests processos de digestió o a la millora en la generació de fertilitzants que serien de quilòmetre zero.

També cal tenir en compte que quan tens una subvenció amb la Garantia d'origen i prova de sostenibilitat aquest biometà ja queda marca com a subvencionat amb la qual cosa redimir obligacions serà molt difícil. És a dir, si volem utilitzar els ajuts i subvencions cal fer-ho allà on hi ha més necessitat i evitar a més a més que tota la nostra cadena de valor quedi marcada com a subvencionada.

Proposta 3

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Valorització energètica i gestió dels residus.

Descripció

Moltes indústries es troben en la situació que un cop fan la valorització energètica i queden uns residus, la viabilitat de la gestió d'aquests residus també cal tenir-la en compte. Actualment es posen impediments per incorporar en la valorització energètica alguns digestats, subproductes o residus com les escòries que s'han demostrat que són inerts.

Proposta 4

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Cal identificar les especificitats segons el sector d'activitat i tipus de residus.

Descripció

El pla hauria de racionalitzar i identificar molt clarament per cada sector d'activitat les estratègies a desenvolupar. Per exemple en el sector de la construcció tot el cicle de vida està a l'edifici i el residu de l'activitat és mínim. Hi ha l'extracció del material, el transport, la construcció i en tots aquests processos industrials s'intenta minimitzar el residu i que s'aprofiti tot. En canvi els residus agrícoles o ramaders tenen unes altres característiques.

Proposta 5

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Cercar alternatives a residus que són productes impropis i que no es poden valoritzar.

Descripció

En algunes activitats industrials, que poden ser d'economia circular com ara la indústria paperera, el problema que tenen amb els residus és la gestió d'impropis (plàstics) que es troben barrejats amb el paper que es porta a reciclar. Es tracta d'un residu del procés que no és propi i del que no es pot fer valorització energètica i s'ha d'enviar a abocador. Per això caldria buscar alternatives ja sigui per poder valoritzar-lo energèticament o per fer algun tipus d'aprofitament energètic (piròlisi) i evitar que vagin a abocador.

Proposta 6

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

No introduir obligacions quan encara falta marc normatiu per la captura de CO₂.

Descripció

Actualment no existeix un marc normatiu clar que permeti la captura i ús de CO₂ a nivell europeu. El marc europeu encara s'està desenvolupant i s'està analitzant si serà possible comptabilitzar emissions negatives com a conseqüència de captura de CO₂ procedent de biomassa. Tampoc no està clar com serà la comptabilització d'aquestes emissions. Per tant, introduir normatives que regulin l'ús de tecnologies que encara s'estan desenvolupant és massa prematur. Es tracta de tecnologies que encara no estan prou madures a nivell comercial i que tenen un marc regulador encara molt incert com per portar a introduir obligacions d'utilització en determinades activitats industrials.

Proposta 7

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

No introduir obligacions per la captura i ús de CO₂ quan la tecnologia no està prou desenvolupada.

Descripció

En l'àmbit de la gestió de residus, per exemple la crema de residu sòlid urbà, quant més residus es cremen menys s'envien a abocador per la qual cosa en aquest sector l'emissió de CO₂ com a resultat d'aquesta activitat no és mala notícia. El problema és que s'han abocat molts recursos i requisits per fer aquesta captura de CO₂, sobre tot instigat pels països del nord d'Europa que per les seves característiques ho poden fer de manera més fàcil, quan la tecnologia no està prou madura per fer-ho. En un inici es parlava de 2025, que no ho serà, i resta per veure si al 2030 estarà prou desenvolupada.

A més a més, a l'hora de valorar en quin punt es troba la tecnologia cal tenir present l'escala d'emissions. No és el mateix capturar 7 tones de CO₂, que 1.000 tones o 1.000.000 de tones, i, a més a més, cal veure què en fem d'aquest CO₂ que puguem capturar.

Proposta 8

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Ser cautelosos en establir obligacions a la captura de CO₂.

Descripció

Cal fer unes obligacions pausades i no avançar-nos a la tecnologia existent. Cada procés industrial té les seves pròpies característiques i la possibilitat de captura de CO₂ dependrà en bona mesura de en quin punt es troba la tecnologia per aquell procés industrial concret. Per això es valora que potser és més eficient establir obligacions d'un altre tipus, com ara la utilització de biocombustibles com ara el bioemetà que ja està resolt i pot arribar a través de la xarxa, que no pas establir obligacions addicionals de captura de CO₂. A més a més, atenent a la llei vigent amb la futura transposició de la Red3 que s'espera per l'any vinent, el CO₂ serà necessari per a la producció dels diferents combustibles renovables d'origen no biològic (RFBNO). A més a més, quan es parla de captura i emmagatzematge de CO₂ caldria tenir en compte tot el cicle complet ja que s'estan dient moltes bajanades; la captura també requereix energia, a nivell estatal no hi ha llocs on poder emmagatzemar i es parla de transportar-lo en vaixells que també generen emissions, etc.

Proposta 9

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Incentivar la recerca de captura i emmagatzematge de CO₂ en alguns sectors.

Descripció

En la indústria de la calç les emissions provenen o bé de la combustió o del propi procés inherent a la producció de calç. En el primer cas d'emissions per combustió el sector ja s'està fent la transició a la utilització de biomassa, però per contra les emissions que són inherents al procés la única manera de reduir-les és la captura. Tot i que el producte de la calç en el seu cicle de vida absorbeix una part del CO₂ que s'ha generat en la seva producció, la única manera de reduir les emissions de procés és a través de la captura. Per això, si bé és cert que el marc normatiu i la tecnologia no està madura, cal incentivar la recerca i els ajuts en aquest àmbit. Atès que el pla és a 5 anys vista, sí que pot estar bé fixar unes línies de treball i un pressupost per a aquesta recerca. Cal posar les línies i dotar de pressupost les indústries més contaminants de cara el 2030 ja que sembla que és molt poc temps d'implementació.

Proposta 10

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Establir limitacions a l'emissió de GEH.

Descripció

En l'àmbit de la construcció, el codi tècnic de l'edificació a nivell estatal, ja estableix unes limitacions que per exemple fixen a partir de 2026 un màxim de 680 kg de CO₂/m². De la mateixa manera que els arquitectes hauran de dissenyar edificis i utilitzar materials que compleixin aquestes limitacions, la resta de la indústria i en l'àmbit català també s'haurà d'adaptar.

Proposta 11

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Alerta en regular més exigentment que la regulació existent per inassumible.

Descripció

Els objectius de reducció de GEH de les instal·lacions sotmeses al règim de comerç de drets d'emissió estan regulats a nivell europeu a partir d'uns valors de referència (benchmark) que es fixen per cada sector, subsector i tipologia de productes a partir de l'anàlisi de les 10 millors instal·lacions a nivell europeu de manera que els valors ja són extremadament ambiciosos.

Els objectius de reducció es van incrementant de manera substancial progressivament amb un percentatge de drets d'emissió que desapareixeran al 2035 amb la qual cosa ja s'està posant una càrrega i exigència molt elevada a aquestes instal·lacions. En alguns sectors, l'exigència que es demana, per la forma que està calculat, és molt més alta aquí que per països del nord d'Europa on tenen tota la biomassa que volen. Per tant les exigències per descarbonitzar-se aquí són més costoses que en altres fàbriques europees del mateix sector. Això pot provocar que les obligacions siguin injustes i impossibles d'assolir i s'acabin convertint tan sols en una exigència de pagaments de drets que no reduirà emissions i que faran perdre competitivitat o fins i tot la deslocalització d'algunes fàbriques.

Els Plans el que fan és establir unes línies generals però les transposicions, en concret de la Red 3 de la directiva de renovables és la que estableix les condicions de com s'ha de fer. La red 3 té els seus objectius i una transposició que entrarà en vigor al maig o juny de 2025 i el sector EU ETS (European Union Emissions Trading System) amb diferents objectius de reducció d'emissions. Ara tenim l'ETS1 i l'ETS 2 que entrarà en vigor l'any 2027. Amb aquest dos ETS 1 i ETS 2, per aquests sectors, ja estarà cobert l'abast global i han de començar a fer coses ara per poder complir l'ETS2. Les empreses el que necessiten són opcions de combustible renovable o alternatives, no pas més obligacions, si no, estaran obligades a fer canvis en els processos de producció, a deslocalitzar-se o fer una compra de drets d'emissió molt costosa.

Proposta 12

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Incorporar obligacions, però en l'ús de combustibles.

Descripció

Les obligacions han d'anar dirigides a la utilització de combustibles renovables, com ara el biometà, atès que l'hidrogen verd a 2030 encara no estarà prou desenvolupat i no arribem a temps de disposar-ne a un preu raonable.

Proposta 13

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Donar continuïtat a la cogeneració.

Descripció

Una altra via important és la cogeneració. Esta pendent la subhasta de cogeneració i el problema és que estan tancant fabriques i plantes de cogeneració, s'han perdut 90 MW a Catalunya). La subhasta seria també un impuls.

Proposta 14

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Finançament a la descarbonització.

Descripció

S'assenyala la importància dels plans de finançament a la descarbonització. La realitat és que descarbonitzar és molt car i les necessitats de descarbonitzar no s'acaben ara amb la fi dels ajuts Next Generation. Per això són vitals els PERTE (Proyectos Estratégicos para la Recuperación y Transformación Económica) que permetin a les indústries complir els objectius sense perdre competitivitat.

Proposta 15

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

L'excés de regulació pot comportar una no competitivitat.

Descripció

Cal ser curosos amb el tema de la competitivitat per tal que la indústria pugui tirar endavant. Cal anar en compte amb un excés de regulació i anar veient què fan la resta de competidors a nivell mundial. L'economia és global i no cal ser els primers ni el últims.

Proposta 16

Eix / Proposta

Descarbonització de l'economia.

Títol

Vincular el recurs al territori.

Descripció

Des de l'administració s'ha de promoure que el recurs o el residu quedi al territori. Per exemple a Catalunya tenim molt recurs per poder fer biometà. Els costos de producció d'aquest biometà aniran augmentant a mesura que aprofundim en aquest recurs. L'interès hauria de ser que aquest recurs que s'aconsegueix de manera més econòmica no marxi a altres països per l'acció de fons d'inversió o traders. La reflexió per tant s'hauria de centrar en saber què volem ser. Si un país centrat en el sector serveis on produïm biometà o renovables per exportar a Europa, o per contra incentivem que les nostres indústries puguin descarbonitzar-se aprofitant el recurs que hi ha al territori.

3.3 Eix de debat: impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica

La transició de les societats industrialitzades cap a un desenvolupament més sostenible des del punt de vista climàtic i energètic exigeix un nou model de convivència entre les persones i el medi ambient que passa per un procés de negociació obert i participatiu entre els poders públics, els agents socials i econòmics, i la ciutadania. La informació, el coneixement i la sensibilització són eixos bàsics per assolir un model econòmic i social de baixa intensitat energètica i baixa emissió de carboni. En aquest sentit, és fonamental difondre el coneixement en matèria de mitigació de les emissions de GEH i sensibilitzar la població pel que fa a la importància d'assolir la transició energètica i els objectius de reducció establerts per atenuar els impactes associats al canvi climàtic. De la mateixa manera, cal conscienciar, formar i implicar tots els estrats de l'administració pública de manera activa en aquesta matèria.

D'altra banda, hi ha alguns processos industrials que actualment encara no tenen opcions viables per a fer una transició cap a la neutralitat climàtica i d'altres en els que les solucions existents necessiten de millores substancials. Per impulsar la transició energètica en aquests sectors cal fer una aposta decidida per la recerca bàsica i la generació de coneixement que permeti, posteriorment, desenvolupar les solucions tecnològiques viables des dels punts de vista tècnic, econòmic i ambiental.

Proposta 1

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Incorporar l'economia circular i l'ecodisseny als diferents plans educatius per formar i sensibilitzar.

Descripció

Si es vol avançar en el paradigma de l'economia circular, i d'aspectes clau com l'ecodisseny o la gestió i valorització de residus, és essencial incorporar-ne el seu coneixement i aprenentatge als diferents nivells formatius. Començant per l'educació bàsica per facilitar que es vagin familiaritzant i incorporant els valors i conceptes clau de l'economia circular, seguint en la formació postobligatòria, tant formació professional com universitària, i arribant fins a la formació professional continua, per formar professionals en aquest àmbit. Es tracta d'incorporar-ho de manera transversal i en tots els àmbits educatius. En aquesta mateixa línia caldria incorporar també el concepte d'ecodisseny, com una part fonamental de l'economia circular. Els residus són tractables i revaloritzables segons com s'hagi dissenyat el producte. Per exemple, la fusta barrejada amb fusta, és plàstic, no es podrà aprofitar, per exemple per a biomassa. És bàsic formar i treballar per tal que els productes es dissenyin i es produeixin amb una visió ecològica per a facilitar-ne el reciclatge. Per tant, és clau fer incís en l'ecodisseny de tots els productes i incorporar-ho als plans educatius.

Proposta 2

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Promoure la formació professional per resoldre la manca de professionals amb formació adequada.

Descripció

Hi ha una important manca de talent i de professionals en molts àmbits vinculats amb la transició energètica i el canvi climàtic. I això afecta a perfils tant diversos com electricistes, instal·ladors, gestos de residus, etc. Cal fer un esforç important en l'àmbit de la promoció de la formació professional en aquest àmbit per despertar les vocacions professionals, donat que l'oferta existent de cicles de formació de grau mig i superior en alguns d'aquests àmbits no tenen demanda i, per tant, no es cobreix la necessitat de professionals que es requereix.

Proposta 3

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar la formació a l'administració pública.

Descripció

És molt important formar i sensibilitzar la pròpia administració pública, als seus diferents nivells, sobre el canvi climàtic i sobre la importància de la transició energètica. Hi ha alguns àmbits i organismes que estan ben formats i ben ubicats, però n'hi ha d'altres que, per posar un exemple, desconeixen iniciatives clau com la nova normativa sobre sostenibilitat (CSRD - The Corporate Sustainability Reporting Directive) o la posada en marxa del passaport digital de producte, i que són iniciatives molt potents que poden donar o no donar, segons com s'abordin, un impuls important a la competitivitat de les empreses.

Proposta 4

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Formar els perfils tècnics a partir d'experiències positives.

Descripció

És important formar i capacitar els perfils tècnics; i per fer-ho cal aprofitar els clústers i els gremis per capil·laritzar aquest coneixement cap a les empreses. I fer-ho a partir de les experiències d'èxit és molt més efectiu.

Proposta 5

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Promoure una formació i sensibilització vivencial i basada en experiències pràctiques.

Descripció

Si es vol tenir un impacte a nivell de formació i sensibilització sobre la importància de la transició energètica i el canvi climàtic és essencial abordar-ho des d'una dimensió vivencial, basada en l'experiència de la persona. Així, és molt més efectiu promoure accions formatives i de sensibilització que parteixin de l'explicació d'experiències concretes, de casos pràctics i bones pràctiques. En aquest sentit també és important escoltar l'experiència d'iguals, que comparteixen situacions semblants. Així, per exemple, per a un empresari pot tenir molt més impacte escoltar una experiència d'un altre empresari que un discurs teòric d'una administració o d'un expert.

Proposta 6

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Sensibilitzar la ciutadania a través de l'estalvi i el benefici econòmic de la transició energètica.

Descripció

La societat moltes vegades acull aquelles accions i canvis que li suposen un estalvi positiu i beneficis. Per això, si es vol sensibilitzar la ciutadania sobre el canvi climàtic i la transició energètica és important posar en valor el vector econòmic de la transició, posant èmfasi en el benefici econòmic que la persona o l'empresa pot obtenir de fer determinat canvi o millora a nivell energètic o de consum. Així, es pot treballar a nivell individual, a nivell de comunitats de veïnes i veïns, a nivell d'empreses, per tal que el conjunt de la ciutadania vegi el potencial de retorn econòmic per a la seva butxaca de determinats canvis en el model energètic.

Proposta 7

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar des de l'administració els clústers com a catalitzadors de la formació i la sensibilització en transició energètica.

Descripció

Cal tenir en compte i posar en valor la funció que fan els clústers del sector per formar, capacitar i sensibilitzar les empreses des de grups de treball compartit per diferents àmbits temàtics, com descarbonització, per tecnologies, etc. Això que es fa en el sector, s'hauria de

fer en tots els sectors i caldria potenciar els clústers com a agents que coneixen el món de l'administració i el món de l'empresa i que poden fer aquesta funció catalitzadora.

Proposta 8

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Divulgar els casos d'èxit com a mecanisme de transferència de coneixement.

Descripció

En el món productiu la transferència de coneixement és clau. I en aquest sentit cal potenciar tots aquells mecanismes que permeten compartir bones pràctiques i casos d'èxit com a mecanismes per aprendre col·lectivament i que els uns ens beneficiem de les experiències dels altres i així recíprocament.

Proposta 9

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Invertir recursos en campanyes de comunicació cap a tots els agents.

Descripció

Amb independència de les accions de formació i sensibilització específiques que es puguin fer per arribar a diferents sectors i àmbits concrets de la societat i del món econòmic, cal fer campanyes de comunicació adreçades al conjunt de la població i al conjunt d'agents per posar el tema a l'agenda, contribuir a la sensibilització del conjunt del país i millorar la informació del conjunt d'agents.

Proposta 10

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Millorar la informació i l'acompanyament a les empreses en el procés de transició.

Descripció

Les empreses, per avançar en la transició i adaptar-se al nou escenari, necessiten disposar de tota la informació sobre tecnologies, normatives, costos i avantatges dels diferents canvis i alternatives, procediments a seguir, ajudes, etc. Necessiten poder fer aquesta transició amb una certa seguretat en relació als diferents passos a fer. Poder disposar d'un cert full de ruta per fer la transició. Per això és essencial millorar la informació i l'acompanyament. I aquesta pot venir tant de la pròpia administració, en primer lloc, com d'altres agents com clústers, organitzacions empresarials, gremis, etc.

Proposta 11

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Informar sobre les novetats del marc regulador al que hauran d'adaptar-se les empreses per tal que es pugin preparar per a la transició.

Descripció

Davant les noves normatives que van sorgint i que marquen un nou marc d'actuació per a les empreses, és essencial que es faciliti a les empreses tota la informació que poden necessitar per estar atentes a aquests nous marcs reguladors i adaptar-se a aquesta nova normativa. I això, passa, per exemple, amb la nova normativa sobre sostenibilitat (CSRD) o en aspectes tan concretes com el passaport digital de producte. Aquests casos dibuixen un nou marc al que han d'adaptar-se les empreses i és bàsic que se'ls faciliti tota la informació necessària per poder fer aquesta transició el més aviat possible i no perdre competitivitat. I, més enllà d'aquests exemples concrets, els canvis seran constants i cal estar sempre atents i informats de les novetats per poder respondre-hi. Aquest procés d'informació i acompanyament s'hauria de fer, en primer lloc, des de l'administració però també es pot fer des d'altres agents com clústers, gremis, etc.

Proposta 12

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Fer pedagogia sobre les energies renovables i els seus avantatges.

Descripció

Cal formar i explicar les diferents energies renovables existents i explicar tots els aspectes positius que tenen, donat que sovint tenen una certa mala imatge social que potser no és justa i no contribueix a la transició energètica.

Proposta 13

Eix / Proposta

Impuls del coneixement, la recerca i la competitivitat en la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Replicar les Oficines de Transició Comunitària a altres col·lectius i agents.

Descripció

Les OTC són una iniciativa privada amb finançament públic orientades a informar i sensibilitzar la ciutadania i les entitats locals sobre la promoció i la creació de comunitats energètiques. Caldria seguir dotant de recursos a aquesta iniciativa i replicar-la per als diferents col·lectius i agents que hi ha.

3.4 Eix de debat: l'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica

La transició energètica suposarà un canvi de paradigma en el model energètic actual, que a la vegada tindrà implicacions socials importants. Per això, el PINECCAT30 pretén afrontar aquests canvis i proposar accions concretes per adaptar la societat catalana a una nova realitat en l'àmbit energètic i climàtic. El canvi climàtic no impacta de la mateixa manera en tots els sectors de la població. La transició energètica de Catalunya ha de garantir l'abastament energètic a tota la població catalana amb suficiència, eficiència i qualitat, així com assegurar un model energètic democràtic, sostenible, saludable i socialment inclusiu. A més, la transició energètica cap a una economia climàticament neutra ha d'anar acompanyada d'una transformació social amb un enfocament d'igualtat entre dones i homes.

D'altra banda, més enllà dels àmbits principals de la transició energètica, com ara les energies renovables i l'eficiència energètica, hi ha tota una sèrie d'aspectes transversals que tenen impacte en més d'una àrea i/o sector. Així, per exemple, el finançament i la fiscalitat per a promoure la descarbonització de l'economia tindran un paper central en les mesures necessàries per avançar cap a la neutralitat climàtica. Un altre exemple és el de les comunitats energètiques que són un element clau per a l'apoderament de la ciutadania, les pimes i les administracions locals, i afavoriran la transició d'un model energètic centralitzat com l'actual a un model molt més descentralitzat. L'electrificació, l'economia circular i el foment del teletreball, són alguns altres aspectes que indirectament tindran una incidència important en la reducció del consum energètic de Catalunya i, per tant, en la reducció de les emissions de GEH.

Proposta 1

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Electrificació vs descarbonització.

Descripció

Cal fer una reflexió de fons sobre si l'objectiu final és l'electrificació de la societat o si l'objectiu final és la descarbonització de la societat i de l'economia. Quan es parla de descarbonització, una idea clau és utilitzar una tecnologia neutra. És a dir, qualsevol element que permeti ser eficient econòmicament, fer emissions zero i, a més, garantir la seguretat en el subministrament. Si estem en aquest supòsit, llavors l'electrificació és una via però no la única.

Proposta 2

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar la mobilitat elèctrica.

Descripció

El vehicle elèctric, tot i que per a la càrrega nocturna implica la utilització d'energies fòssils, és molt més eficient, fins a 4 vegades més, que els vehicles de combustió i per això caldria potenciar-lo de manera molt decidida. Cal, per tant, promoure la mobilitat elèctrica en tot tipus de vehicles, des de patinets, fins a bicicletes, motos, cotxes, autobusos, camions... A més, cal tenir en compte que com a país s'està a la cua de la mobilitat elèctrica. Fins i tot grans països com la Xina està apostant fortament per l'electrificació dels nous vehicles i estan deixant de consumir petroli, la qual cosa està tenint un impacte a nivell global. Cal tenir present, però, que fer aquest canvi cap a l'electrificació de la mobilitat implica treballar els diferents aspectes que segons com s'abordin poden o bé facilitar o bé dificultar la transició a aquest tipus de vehicles com poden ser el cost d'accés, el finançament, la disponibilitat de punts de càrrega, etc.

Proposta 3

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Promoure una electrificació de la mobilitat selectiva i ben pensada.

Descripció

Actualment no és factible canviar tot el parc mòbil a vehicle elèctric, perquè no hi ha la infraestructura ni la capacitat necessàries. És un error buscar solucions universals o úniques per a situacions molt diferents. Cal analitzar bé quin tipus de vehicle és més adequat per a cada ús tenint en compte les possibilitats existents. Així, caldria pensar en una mobilitat amb diversitat de solucions. Per exemple, el vehicle elèctric es podria potenciar per a tot el que fos transport col·lectiu, etc. i mantenir el vehicle de combustió per a l'ús domèstic en segons quins usos o trajectes. Caldria fer una avaluació científica i objectiva sobre la idoneïtat de la solució de mobilitat més adequada per a cada cas. Això permetria adaptar-se d'una manera realista, i progressiva, a la situació de la infraestructura, punts de càrrega, etc.

Proposta 4

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Desenvolupar una xarxa de punts de recàrrega pública de baixa potència.

Descripció

Només un 25% de les llars poden recarregar els vehicles en aparcaments particulars per la qual cosa és imprescindible, si es vol fer la transició cap al vehicle elèctric, desenvolupar una xarxa pública de punts de càrrega de baixa potència ben dimensionada a la demanda esperada. La recàrrega d'alta potència ja l'assumiran els operadors, però la de baixa potència s'hauria de desenvolupar des del sector públic.

Proposta 5

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Analitzar els factors clau que faciliten/difículten la transició energètica dels diferents agents i sectors.

Descripció

Caldria fer una avaluació o autoavaluació dels diferents agents i sectors i identificar aquells elements clau, o punts de dolor (*pain points*), que fan que s'avanci o no en la transició energètica. En cada cas, aquests factors clau són potser diferents i cal identificar-los per, posteriorment, desenvolupar les estratègies específiques que permetin que aquests no acabin sent punts que encallin la transició o que dificultin la sensibilització sobre aquest tema.

Proposta 6

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Generar les condicions adequades per a les xarxes elèctriques.

Descripció

Les xarxes elèctriques tenen un paper clau en el model actual i més encara en aquest escenari de transició energètica i electrificació. Per això, és essencial que aquestes xarxes puguin operar en unes condicions adequades. I això implica treballar en aspectes com l'eliminació del límit de la inversió de l'activitat de xarxa, l'evolució de la metodologia retributiva per fixar una taxa de retribució adequada i competitiva amb altres entorns de la UE o la introducció de la flexibilitat com un element alternatiu a l'expansió de la xarxa.

Proposta 7

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Promoure un sistema més flexible, més autoresponsable i amb menys traves burocràtiques.

Descripció

Hi ha moltes traves de tipus burocràtic, processos complexos molt garantistes i amb moltes exigències, etc. que dificulten accions de transició energètica com per exemple les noves instal·lacions. Actualment, dur a terme una instal·lació elèctrica, tant de generació com de distribució, implica un seguit de processos i tramitacions burocràtiques que les dificulten molt. Caldria simplificar la burocràcia i anar cap a models com l'anglosaxó, menys garantistes i més fonamentats en l'autoresponsabilitat, per agilitar la transició, més encara en un context en que altres àmbits territorials no estan tan regulats i són més flexibles. Això passaria per mesures com incentivar instruments com el silenci positiu, la declaració responsable, etc.

Proposta 8

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Fomentar les tecnologies de la bomba de calor en la indústria.

Descripció

L'aplicació d'aquesta tecnologia, que pot oferir fins a 250 o 300º, a l'àmbit industrial és força desconeguda però és molt eficient i té un important potencial. Caldria estudiar mesures des de l'administració per promoure-la, des de informació, ajudes, etc.

Proposta 9

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar el finançament de la posada en marxa de projectes de l'autoconsum tant domèstic com industrial.

Descripció

Si es vol arribar a l'objectiu del 25% d'autoconsum, cal comptar amb el sector industrial. Per facilitar l'autoconsum cal desenvolupar estratègies de finançament per posar en marxa projectes d'autoconsum. En aquest cas cal pensar, per una banda, en l'autoconsum domèstic o comunitari. Però, per altra banda, cal pensar també en l'autoconsum del sector industrial, que té un potencial important de desenvolupar comunitats energètiques industrials.

Proposta 10

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Eliminar la tributació per les ajudes i subvencions rebudes per a l'electrificació de vehicles.

Descripció

Caldrà eliminar el fet que s'hagi de tributar per aquells ajuts i subvencions obtingudes per a la transició energètica.

Proposta 11

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Garantir un accés universal a l'energia.

Descripció

Cal treballar per garantir que tothom, independentment de la seva situació, pugui tenir un accés a l'energia en unes condicions adequades. Això implica treballar per tal que les persones i col·lectius més vulnerables tinguin accés a l'energia i al procés de transició energètica. En aquest sentit, cal donar protagonisme a les entitats socials que treballen en aquest àmbit però també a empreses que ja estan desenvolupant experiències per fer arribar l'energia a baix preu a col·lectius vulnerables.

Proposta 12

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Promoure i posar en valor iniciatives d'inserció laboral al mercat energètic de persones i col·lectius vulnerables.

Descripció

Es posa com a exemple el cas d'una empresa d'inserció laboral que forma i capacita persones joves extutelades com a instal·ladors de parcs solars o de instal·lacions domèstiques solars i les inserta al mercat laboral.

Proposta 13

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Donar ajudes i facilitats a un sector format majoritàriament per empreses petites i microempreses per fer la transició sense perdre competitivitat.

Descripció

Cal tenir present que el model d'empresa catalana és bàsicament de petites empreses i microempreses, i això quan es parla d'electrificació i de transició energètica les situa a molts nivells molt a prop de l'àmbit domèstic. Per tant, quan es parla d'electrificació de l'economia i de la indústria, cal tenir en compte que en general són molt petites i tenen importants necessitats de recursos per poder fer-ho i necessiten ajudes de transport, per adaptar-se, etc. I, a més, han de fer-ho sense perdre competitivitat. Per tant, si no es donen ajudes i es posen més traves, moltes empreses no podran sobreviure perquè no seran competitives davant de competidors de fora que operen en entorns molt menys exigents.

Proposta 14

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Avançar cap a l'economia circular requereix tenir les eines per competir globalment.

Descripció

Si es vol liderar la transició a una economia circular cal tenir les eines per competir globalment i això vol dir, entre altres coses potenciar la indústria pròpia. Un exemple d'això és el sector de la recuperació, que genera matèries primes secundàries. Actualment aquest sector exporta perquè té el client a fora. A partir del 2026 no es podran exportar residus com a tals perquè es vol fomentar el consum a nivell intern d'Europa de matèries primes secundàries. En aquest context, si es prohibeix l'exportació de residus cal promoure les plantes de tractament locals i cal incentivar que les empreses produeixin aquí, revertint el procés de desindustrialització, perquè si no, no serem competitius i això provocarà un empobriment de la societat.

Proposta 15

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Facilitar l'accés a llicències per desenvolupar el potencial d'aprofitament energètic que hi ha en la gestió de residus.

Descripció

A Catalunya la gestió de residus està molt endreçada des de fa molt temps i això fa que molts abocadors ja aprofitin la generació de biometà que es produeix, essent plantes d'eliminació de residus i instal·lacions específiques de generació de biogàs. Per poder avançar en aquest àmbit caldria facilitar l'accés a les llicències d'activitats que necessiten per poder seguir millorant tecnològicament i aprofitar el potencial d'aprofitament energètic que hi ha en la gestió de residus.

Proposta 16

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Potenciar la generació de biometà a partir dels residus.

Descripció

El biometà és una font energètica que es pot extreure del tractament de residus i que promou l'economia circular. Caldria, per tant, promoure les mesures per facilitar la logística de la gestió de residus de tot tipus per a la generació de biometà i injectar-lo a la xarxa. D'aquesta manera s'obtidria una energia descarbonitzada i de baix cost i que tota la població pot consumir. Una experiència de referència podria ser la que s'ha desenvolupat a Irlanda i que es basa en el transport parcialment subvencionat estatalment de residus a plantes centralitzades de generació de biometà per a injectar-lo a la xarxa. Això a Catalunya té un potencial molt gran i caldria aprofitar-lo.

Proposta 17

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Tenir presents els riscos de la servitització i del *greenwashing* en l'economia circular.

Descripció

Actualment hi ha molts nous models d'economia circular que es basen en la servitització, en el pagament per servei. Cal, però, tenir una mirada crítica sobre la servitització i aplicar-la en aquells productes i àmbits que tingui sentit. Per exemple, en la compra d'un vehicle pot tenir sentit, perquè comprar un vehicle implica descapitalitzar la persona que el compra. Però quan parlem d'electrodomèstics domèstics i altre productes cal valorar bé què aporta i quins riscos comporta, donat que és un model que fa que la població estigui sotmesa a quotes mensuals. Cal, per tant, estar alerta al possible *greenwashing* de l'economia circular en promoure models

com la servitització que si no es fa ben feta i amb una coherència a tots els nivells pot tenir conseqüències negatives.

Proposta 18

Eix / Proposta

L'efecte social i transversal de la transició energètica i la neutralitat climàtica.

Títol

Promoure els CAE a les empreses com una eina de millora de la competitivitat.

Descripció

Aquesta pot ser una línia per millorar la competitivitat de les empreses. Els Certificats d'Actuacions d'Estalvi Energètic - CAE permeten a les empreses justificar l'eficiència energètica en forma d'estalvi i això es pot vendre i monetitzar. Al fer el CAE no només estan contribuint a fer un futur més sostenible sinó que estan fent que la pròpia empresa sigui més competitiva.

Annex. Resultats de l'avaluació de la sessió

Al finalitzar la sessió 16 persones van contestar un breu qüestionari a través de l'aplicació Mentimeter on indicaven el seu grau de satisfacció (0 gens satisfet/a i 10 molt satisfet/a) amb relació a diferents aspectes vinculats al desenvolupament de la sessió, i el resultat va ser el següent:

